

16.12.2025

Til Stortingets transport- og kommunikasjonskomite

Innspill – Representantforslag om oppstart av reguleringsplanarbeid for Hardangerviddatunnelar 56 S (2025–2026)

Bakgrunn for representantforslaget er ønsket om å bedre situasjonen for: (1) villreinen på Hardangervidda, som er den største gjenværende villreinstammen i Europa, der samtlige trekkruiter går over riksveg 7, og (2) riksveg 7, som en hovedveg mellom Østlandet og Vestlandet, med stabil vinterdrift.

Den Norske Turistforening (DNT), Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) og Norsk Friluftsliv har engasjert seg i arbeidet med å bedre tilstanden for våre villreinbestander, og ønsker derfor å gi innspill til forslaget, for å komme videre med planene om miljøttunnel(er).

I villreinmeldingen, ([Meld. St. 18 \(2023-2024\) Ein forbetra tilstand for villrein](#)), slås det fast at en manglende helhetlig arealforvaltning av villreinfjellet, med utbygging og oppdeling av villreinens leveområder, er den viktigste årsaken til villreinens negative utvikling. Om vi skal kunne snu den negative utvikling og bedre tilstanden for villreinen, er det avgjørende at det iverksettes tiltak. Arbeidet med tiltaksplanen for Hardangervidda tar tak i flere forhold som skal bidra til en bedret tilstand. En tunnellsøsing for Hardangervidda vil være et viktig tillegg til dette arbeidet.

Villreinmeldingen satt ambisiøse mål for villreinen. Den negative utviklingen skal stoppes innen 2030, alle villreinområdene skal ha oppnådd minimum middels kvalitet innen 2050 og innen 2100 skal de ha oppnådd god kvalitet. Skal vi lykkes med å nå disse målene, er vi avhengig av å skape større sammengende leveområder og fjerne barrierer. Noen av de meste effektive tiltakene i den sammenheng, vil være å få vei og jernbane i tunnel i områder som er særlig viktig for villreinen.

Barriereeffekten som riksveg 7 har for villreinen, er godt dokumentert. I 2003 inngikk derfor Miljødirektoratet og Statens vegvesen en avtale om stenging av veien vinterstid dersom villreinen kom nærme veien. Dette var for å øke muligheten for at villreinen skulle kunne krysse veien. Avtalen har ikke blitt praktisert de siste årene på grunn av situasjonen med skrantesyke.

I Konseptvalgutredningen (KVU) for riksveg 7 over Hardangervidda ligger det to alternativer: «K2 Korte tunneler» og «K3 Lang tunnel». I tillegg er det en redusert variant av K2, «K2 Dyranuttunnelen».

Vi har i altfor mange år tillatt oss å ødelegge forholdene for villreinen bit for bit, både på Hardangervidda og i de andre villreinområdene. Vi må derfor være villig til å bruke betydelige ressurser for å rette opp i dette. DNT, NJFF og Norsk Friluftsliv støtter derfor forslaget om å starte arbeidet med tunnel(er) over Hardangervidda. Vi mener «K3 Lang tunnel» vil være det klart beste alternativet for villreinen, og vil samtidig sikre svært god vinterdrift av riksvei 7. I følge KVV vil dette alternativet ha tilnærmet 100 % måloppnåelse når det gjelder positiv effekt både for villrein og for vinterdrift av veien. I tillegg vil en tunnelløsning også kunne være et bidrag for å redusere ferdsel i viktige områder for villreinen.

Alternativ «K2 Korte tunneler» vil også ha betydelig positiv effekt, men vi vil advare mot kun å satse på den reduserte varianten «K2 Dyrnattunnelen». Den vil ha betydelig redusert måloppnåelse for effektmålene, både for villrein og for vinterdrift av riksveg 7.

Avslutningsvis vil vi påpeke at utfordringer knyttet til den dødelige sykdommen skrantesyke må være avklart før tunnel(er) kan tas i bruk. På nåværende tidspunkt holdes villreinbestandene i Nordfjella og på Hardangervidda adskilt for å unngå potensiell smittespredning mellom de to områdene.

DNT, NJFF og Norsk Friluftsliv ber Transport- og kommunikasjonskomiteen støtte forslaget om å be regjeringen gi oppdrag til Statens vegvesen om snarest å starte opp arbeidet med reguleringsplan for riksveg 7 over Hardangervidda, der minimum alternativ «K2 Korte tunneler» legges til grunn, for å få nødvendig effekt av tiltaket.

Vennlig hilsen

Den Norske Turistforening

Norges Jeger- og Fiskerforbund

Norsk Friluftsliv